

การศึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศไทยกับความเป็นกลาง

นางสาวสุภาวดี พวงภักดี

005989

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

A STUDY OF THAI FOREIGN POLICY AND NEUTRALITY

Miss Supavadi Puangpakdi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
.....

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ชูโต

- หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศไทยกับความเป็นกลาง
 ชื่อ : นางสาวสุภาวดี พวงภักดิ์
 แผนกวิชา : ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 ปีการศึกษา : 2515

บทคัดย่อ

เนื่องจากความเป็นกลางของรัฐมีได้หลายรูป โดยเฉพาะในค่านโยบายต่างประเทศ การศึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศไทยกับความเป็นกลาง ก็เพื่อพิจารณาและวิเคราะห์ให้เห็นว่า นโยบายต่างประเทศประเพณีของไทยนั้นถือได้ว่าเป็นนโยบายที่ยึดถือในความเป็นกลางแบบหนึ่ง

การศึกษานี้จะได้พิจารณาถึงสภาพการณ์ระหว่างประเทศแวดล้อม อันเป็นปัจจัยสำคัญในนโยบายต่างประเทศประเพณีดังกล่าว รวมตลอดถึงระยะเวลาที่สภาพการณ์ระหว่างประเทศมีบทบาทกระทบกระเทือนต่อนโยบายดังกล่าวด้วย

สุดท้าย วิทยานิพนธ์นี้ให้เหตุผลสนับสนุนการกลับคืนมาของนโยบายต่างประเทศประเพณี ในสภาพการณ์ของการเมืองระหว่างประเทศปัจจุบัน

THEISIS TITLE : A Study of Thai Foreign Policy and Neutrality
NAME : Miss Supavadi Puangpakdi
DEPARTMENT : International Relations
ACADEMIC YEAR : 1972

ABSTRACT

Neutrality of state can take various forms, particularly as applied to foreign policy. The Study of Thai Foreign Policy and Neutrality is intended to indicate after examination and analysis, that Thai traditional foreign policy could be regarded as policy based on a form of neutrality.

This study will examine international context which had been a crucial factor of the traditional foreign policy, including a period when international situation affected the said policy.

Finally, this thesis advances argument in support of the restoration of traditional foreign policy to suit the present international politics.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ต่อศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ชูโต หัวหน้าแผนกวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้ความสนับสนุนและแนะนำความคิดเห็นทั้งในด้านการศึกษาและการเขียนวิทยานิพนธ์ตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อรองศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขียน ธีรวิทย์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการแนะนำข้อคิดเห็น และขอขอบพระคุณต่ออาจารย์ประทุมพร วัชรเสถียร คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณวิชัย วรรณสิน และ คุณสมพันธ์ โกกิลานนท์ แห่งกระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนข้อคิดเห็นในสาระแห่งวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อคุณกนก พุกกะพันธ์ ผู้จัดการธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี ผู้บังคับบัญชาของผู้เขียน ที่ได้ให้ความกรุณาอำนวยความสะดวกแก่ผู้เขียนในการค้นคว้า วิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งทุกอย่างจะสำเร็จลงมิได้เลย ถ้าปราศจากความกรุณาของท่าน

การหาข้อมูลต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะดำเนินไปด้วยดีไม่ได้ หากปราศจากความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของสมุคคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เจ้าหน้าที่หอสมุด A.U.A. และเจ้าหน้าที่ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าให้แก่ผู้เขียนอย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

สารบัญ

หน้า

บทกึ่งยอภาษาไทย	๗
บทกึ่งยอภาษาอังกฤษ	๓
กิติกรรมประกาศ	๖

บทที่

1. บทนำ	1
2. แนวความคิดและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นกลาง	3
3. ความเป็นกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	12
4. แนวนโยบายต่างประเทศไทย	21
5. สถานการณ์ระหว่างประเทศใหม่กับนโยบายต่างประเทศไทย	50
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	70
ประวัติการศึกษา	88